

ที่ ศก ๐๐๐๙/๒๑๖๔

สำนักงานเกษตรจังหวัดศรีสะเกษ

ถนนกสิกรรม ศก ๓๓๐๐๐

๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอส่งข้าวประชาสัมพันธ์เตือนให้เฝ้าระวังการระบาดของศัตรูพืช

เรียน เกษตรอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ข้าวประชาสัมพันธ์เตือนให้เฝ้าระวังการระบาดของศัตรูพืช จำนวน ๒ ฉบับ

สำนักงานเกษตรจังหวัดศรีสะเกษ ขอส่งข้าวประชาสัมพันธ์เตือนให้เฝ้าระวังการระบาดของศัตรูพืช (โรคไหม้ข้าว และไรแดงมันสำปะหลัง) เพื่อประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรและผู้สนใจทราบ รายละเอียดตามที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และประชาสัมพันธ์ต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายสว่าง กาลพัฒน์)

เกษตรจังหวัดศรีสะเกษ

กลุ่มอารักขาพืช

โทร. ๐-๔๕๖๑-๕๗๘๓

โทรสาร ๐-๔๕๖๑-๒๕๖๔

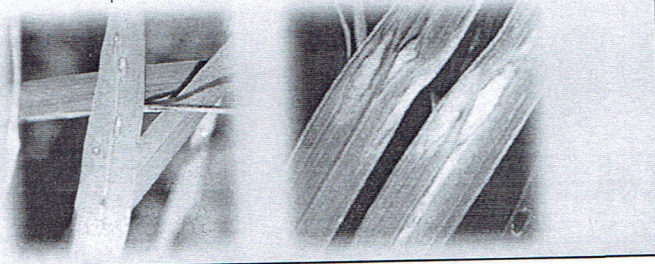
โรดไหม้ขาว (ระยะกล้า)

นายสว่าง กาลพัฒน์ เกษตรจังหวัดศรีสะเกษ
แจ้งเตือนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ
เฝ้าระวังโรคไหม้ข้าวระยะกล้า เนื่องจากลักษณะสภาพ
อากาศในช่วงนี้เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของเชื้อราสาเหตุ
ของโรค ประกอบกับเกษตรกรส่วนใหญ่ใช้อัตราเมล็ดพันธุ์ข้าว
สูงกว่าคำแนะนำ ทำให้ต้นข้าวขึ้นหนาแน่น ขาดการถ่ายเท
อากาศที่ดี ซึ่งเป็นสภาพที่เหมาะสมต่อการระบาดของโรคไหม้
ข้าว ดังนั้น เกษตรกรควรหมั่นสำรวจแปลงนาอย่างสม่ำเสมอ
เมื่อพบอาการของโรคไหม้ ให้เกษตรกรปฏิบัติตามคำแนะนำ
ในการป้องกันกำจัด และแจ้งสำนักงานเกษตรอำเภอ
สำนักงานเกษตรจังหวัดให้ทราบทันที เพื่อดำเนินการควบคุม
และป้องกันกำจัดก่อนเกิดการระบาดรุนแรง

ลักษณะอาการ

ใบมีแผล จุดสีน้ำตาลคล้ายรูปตา มีสีเทาอยู่กลางแผล
ความกว้างของแผล ๒-๕ มิลลิเมตร โดยประมาณ และ
ความยาวประมาณ ๑๐-๑๕ มิลลิเมตร แผลสามารถขยาย
ลุกลามและกระจายทั่วบริเวณใบ ถ้าหากโรคมีความรุนแรง
กล้าข้าวจะแห้งพับตาย อาการคล้ายถูกไฟไหม้

คำแนะนำในการป้องกันกำจัด

สำรวจแปลงนาอย่างสม่ำเสมอ เพื่อทราบ
สถานการณ์การระบาด ถ้าพบอาการของโรค ควร
ปฏิบัติ ดังนี้

- พ่นเชื้อราไตรโคเดอร์มา อัตรา ๑ กิโลกรัมต่อน้ำ
๒๐๐ ลิตร

และสามารถใช้เชื้อไตรโคเดอร์มาเพื่อป้องกันก่อน
การเกิดโรคในระยะต่างๆ ดังนี้

- ในระยะข้าวแตกกอ ปลอ่ยเชื้อราไตรโคเดอร์มา
ไปตามน้ำที่สูบเข้านา หรือละลายเชื้อแล้วนำไปเทใน
แปลงนา อัตราเชื้อไตรโคเดอร์มาสด ๒ กก./ไร่ เพื่อให้
เชื้อราไตรโคเดอร์มาแพร่กระจายไปทั่วทั้งพื้นที่ ช่วย
ป้องกันเชื้อราที่เกิดกับกอข้าว เช่น โรคกาบใบแห้ง

- ในระหว่างข้าวกำลังเจริญเติบโตจนถึงระยะตั้ง
ท้อง ฉีดพ่นด้วยน้ำเชื้อสดของเชื้อราไตรโคเดอร์มา
อัตราเชื้อไตรโคเดอร์มาสด ๑ กก./น้ำ ๒๐๐ ลิตร ฉีด
พ่นทุก ๑๐ - ๑๕ วัน จะช่วยป้องกันโรคใบจุดสีน้ำตาล
โรคไหม้ และโรคที่เกิดจากเชื้อราชนิดต่าง ๆ

- หลังจากข้าวตั้งท้องถึงเริ่มออกรวง ควรฉีดพ่น
อีก ๑ - ๒ ครั้ง จะช่วยป้องกันโรคเมล็ดต่าง โรคดอก
กระถิน ซึ่งเกิดจากการเข้าทำลายของเชื้อราสาเหตุโรค
ข้าวหลายชนิด ทำให้ได้เมล็ดข้าวที่สมบูรณ์ และช่วย
เพิ่มน้ำหนักของผลผลิตโดยรวมได้

สามารถติดต่อขอรับคำแนะนำ-ขอรับบริการ
เชื้อราไตรโคเดอร์มา ได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอทุก
อำเภอ หรือที่กลุ่มอารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัด
ศรีสะเกษ

ที่มา :

- เอกสารความรู้ “โรคไหม้” สำนักวิจัยและพัฒนาข้าว กรมการข้าว
- เอกสารการนำเสนอ “การใช้สารชีวภัณฑ์ในการบริหารจัดการศัตรูข้าว”
โดย นายฉัตรชัย สิทธิหาโคตร สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ ๔
จังหวัดขอนแก่น

เฝ้าระวังไรแดงมันสำปะหลัง

นายสว่าง กาลพัฒน์ เกษตรจังหวัดศรีสะเกษ แจ้งเตือนเกษตรกร ผู้ปลูกมันสำปะหลังในจังหวัดศรีสะเกษ เฝ้าระวังการระบาดของไรแดงในมันสำปะหลัง ในช่วงฝนทิ้งช่วง เกษตรกรควรหมั่นสำรวจแปลง หากพบให้ป้องกันกำจัด ก่อนจะเกิดการระบาดรุนแรง

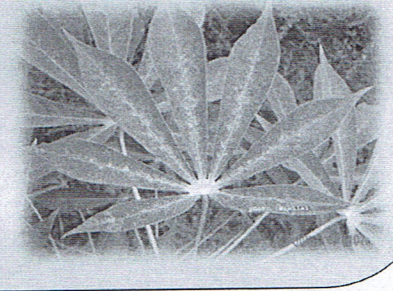
ไรแมงมุมหรือไรแดง จัดเป็นศัตรูที่สำคัญของมันสำปะหลัง มักระบาดในฤดูแล้ง หรือ เมื่อฝนทิ้งช่วง โดยไรแดงจะดูดกินน้ำเลี้ยงจากใบ ทำให้ใบสูญเสียคลอโรฟิลล์ หากระบาดรุนแรงจะเคลื่อนย้ายไปดูดกินบนยอดอ่อน สร้างเส้นใยปกคลุมใบและลำต้น ทำให้ผิวใบด้านบนเป็นจุดต่างประสีเหลืองซีด ยอดไหม้ ใบเหี่ยวแห้ง และร่วง

ในสภาพธรรมชาติ แปลงมันสำปะหลังจะมีศัตรูธรรมชาติที่คอยทำลายแมลงศัตรูพืชอยู่มาก แต่ระยะที่ผ่านมาเริ่มมีการใช้สารเคมีในแปลงปลูกมันสำปะหลังมากขึ้น ทำให้ศัตรูธรรมชาติถูกทำลาย จึงมีการระบาดของศัตรูพืช เช่น เพลี้ยแป้ง ไรแดง และแมลงหวี่ขาว รุนแรงมากขึ้น

ลักษณะการทำลาย

เมื่อไรเริ่มลงทำลาย จะเห็นเป็นจุดประต่างเหลืองบริเวณผิวด้านบนของใบ จะพบจุดสีแดงซึ่งก็คือไรดูดกินน้ำเลี้ยงอยู่บริเวณใต้ใบ โดยเฉพาะบริเวณเส้นกลางใบ ถ้าทำลายรุนแรงทำให้ใบไม้ขาดพจนตรงกลางใบ ใบลู่ลง เหี่ยวแห้ง และหลุดร่วง หากระบาดรุนแรงในมันสำปะหลัง อายุ 1-3 เดือน อาจทำให้ต้นมันสำปะหลังตายได้ หากเกษตรกรพ่นสารป้องกันกำจัดไรได้ทัน ก็จะสามารถยับยั้งการระบาดได้

การป้องกันกำจัด

กรณีที่ไรแดงระบาดรุนแรง กรมวิชาการเกษตร ได้แนะนำชนิดและอัตราของสารฆ่าไรที่มีประสิทธิภาพในการกำจัด ดังนี้

ไพริดาเบน (pyridaben) ๒๐% ดับบลิฟพี อัตรา ๑๐ กรัม/น้ำ ๒๐ ลิตร

เฟนบูทาติน ออกไซด์ (fenbutatin oxide) ๕๕% เอสซี อัตรา ๑๐ ซีซี/น้ำ ๒๐ ลิตร

สไปโรมีซิเฟน (spiromesifen) ๒๔% เอสซี อัตรา ๖ ซีซี/น้ำ ๒๐ ลิตร

เตตราไดฟอน (tetradifon) ๗.๒๕% อีซี อัตรา ๕๐ ซีซี/น้ำ ๒๐ ลิตร

ในการใช้สารฆ่าไร ไม่ควรพ่นชนิดเดียวกันติดต่อกันเกิน ๓ ครั้ง ควรสลับชนิดสารเพื่อป้องกันการดื้อทานต่อสาร

ที่มา: - เอกสารวิชาการ "ไรศัตรูมันสำปะหลัง" สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช กรมวิชาการเกษตร
- เอกสารวิชาการ "คู่มือตรวจไรศัตรูพืชเศรษฐกิจ" สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช กรมวิชาการเกษตร
- ศูนย์วิจัยพืชไร่นครสวรรค์ กรมวิชาการเกษตร (ภาพ)
- เขมชาติ หลาวทอง (ภาพ)